

הרב קלוזס (1861)
"וזה דבר" כ"ז ע"פ הרמב"ם

וב (שם) וישלחם מעל
מ"ד ומשלם לשונאיו
מר הברית והחטד (שם
הם בא לבני ישראל
ב. ועל זה כתיב (תהלים
שר צפנת. כדי להיות
המשולש לא במהרה
שנאמר (דברים לב, טו)
רש רש"י כחבל בג'
ת היו בלים לקבל
ש"אל. ונראה שלכן
זעאל ובני קטורה
כל קיום שלנו ככה
גיקר הם בני ישראל.
לו במחשבה קודם
בור ישראל העמיד
שהן הן המרכבה.
ה הזה. ולהבין דרך
אחרים:

ו יוסף אברהם ויקח
לומר שהוא בחינת
נודש. כי השבת הוא
ה שורש האבות. והם
בכל מכל כל. ואין
לכן יש הבדלה בין
סטרא אחרא ערקת'
מי המעשה דסטרא
אין הברכה מתגלה.
זלין כל ימי המעשה
יכולין להעלות ימי
לברוך. כדאיתא גבי
נקראת סעודתא
; לבני ישראל שהם
ז. אבל יש תוספות

בחול אל הקודש בכניסתו ויציאתו. ולכן
הליד ישמעאל קודם יצחק ואחר כך בני
קטורה:

ב"ה [תרג'ו]

במדברש' יודע ה' ימי תמימים (תהלים לז, יח)
כשם שהם תמימים כך
שנותיהם תמימים. ורש"י פירש' שני חיי
שרה (בראשית כג, א) כולן שוין לטובה. והוא
מדת השתוות שכתב בספר חובת הלבבות.³
הוא מעלה גדולה להיות אדם עומד
בתמימותו בכל מה שעובר עליו. ויש נסיון
לעני ויש לעשיר. ושרה בתחלת ימיה עברו
עליה כמה זמנים קשים ברעבון ובלקיהתה
לפרעה ואבימלך. ובסוף ימיהם היה להם
כל טוב ולא נעשה בה שום שינוי בכל
השינוים האלה. וזה מאמר המשנה⁴ עשרה
נסיונות נתנסה אברהם אבינו ע"ה ועמד
בכולן להודיע כמה חיבתו של אברהם
אבינו ע"ה. פירוש ברוב אהבתו להקב"ה.
כל הרוחות שבעולם אין חזין אותו ממקומו.
ועמד בתמימותו. ולא הרגיש כלל בכל מה
שעבר עליו. לא כדרך אנושי שיש לו כמה
שינוים בכל יום. והם כל שנותיהם לא
נעשה בהם שינוי. ועליהם נאמר (משלי לא, יג)
גמלתו טוב כו' כל ימי חייה. כולל כל מיני
שינוים ונסיונות בעוני ובעושר. ואמר' כשם
שהם תמימים כך שנותיהם. כי המה למעלה
מן הזמן. כענין שאמרו⁵ אני מעיר השחר
ואין השחר מעיר אותי. כי הגם שיש בכל
יום התחדשות והארה חדשה לא ראי זה
בראי זה לכן יש שינוי בכל יום ושנה לטובה
ולרעה. אבל הצדיקים הם למעלה מן הזמן
הם מביאים התמימות גם בזמן. וזהו

שכתוב (קהלת י, יח) אשריך ארץ שמלכך בן
חורין זה החירות לצאת מן הטבע והזמן.
בעת יאכלו (שם) הוא עת קבוע להם. אי לך
ארץ שמלכך נער ובבוקר יאכלו (שם טו) היא
הגהגה שתחת הזמן. לכן מקבלים שינוים
כפי שינוי היום והשנה. ועיקר התמימות
הוא להיות דבוק בשורש העליון כמו
שכתוב (דברים יח, יג) תמים תהיה עם ה'
אלקיך כי כל דבר שלמטה יש לו שורש
למעלה. וכשהחלק שלמטה דבוק בשרשו
הוא דבר תם ושלם. וזה תכלית עבודת
האדם לידבק עצמו בשורש העליון. וזה
עצמו מה שזכתה שרה למערת המכפלה
שדרשו⁶ עליה זממה שרה ותקתוהו (משלי לא,
טז). ובמדרש⁷ שנקראת מכפלה שמי שקבור
בה שברו כפול ומכופל. ובגמרא⁸ פליגי חד
אמר ב' בתים זו לפניו מו' וחד אמר בית
ועלייה על גביו. ומסתמא שניהם אמת דיש
גן עדן תחתון ועליון⁹. וכמו כן בגן עדן
עצמו יש חיצוניות ופנימיות. והכל תלוי
בהכנת האדם בעולם הזה כפי מה שמברר
מעשיו להיות תוכו כברו ומשתוקק תמיד
להתדבק בפנימיות ובשרשו העליון. כי לכל
דבר יש שורש למעלה. ולכך זה גם למטה
יש פנימיות בכל דבר כמו שכתוב (משלי ג, יט)
בתכמה יסד ארץ. וובאמת איתא¹⁰ דמערת
המכפלה היא בחינת אות ה' שבשם ויש בה
מילוי ה'. ויש ה' עילאה ותתאה וזה מערת
המכפלה התערבות והתדבקות בפנימיות
ובשורש העליון. וכפי השתוקקת האדם כל
ימיו להתדבק בשרשו. כך מכין לעצמו
מקום לאחר פטירתו. ועל זה כתיב (תהלים לב,
ג) יתפלל כל חסיד כו' לעת מצוא זו קבורה¹¹.
ושרה זממה שרה כל ימיה וזכתה למקום
מוכתר מכל המקומות:

¹ בר"ד נח, א.

² רש"י בראשית כג, א ד"ה שני חיי שרה.

³ חובת הלבבות שער עבודת האלקים, ה ד"ה זיאמר
לפשו.

⁴ אבות פ"ה מג.

⁵ יחזלמי ברכות פ"א ה"א.

⁶ תנחומא חיי שרה, ד.

⁷ בר"ד נח, ח.

⁸ עירובין נג ע"א.

⁹ שער הכוונות דרושי הלילה, ה ד"ה 'נחזור לענין
הראשון.

¹⁰ ליקוטי תורה חיי שרה, ד"ה 'מערת המכפלה; עיין שער
מאמרי חדיל מסכת שבת ד"ה 'אמר שמואל.

¹¹ ברכות ח ע"א.